A°. 1843. N°. 103

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Zondag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, is ƒ 5 in de drie maanden.

ZATURDAG 27 MEI.

De prijs der Advertentiën is, van een [illegible] regels ƒ 1.00, en voor elken regel daarboven [illegible] centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Bij deze Courant behoort een Vervolg.

Hoe de Ministers zich eensklaps bedacht hebben, dat het toch zoo onmogelijk [illegible] de uitgaven wat lager te stellen dan in de door hen aangebodene begrooting.

Dwaas wie nu nog spreken durft van den goeden wil der ministers, van hunne naauwgezette pligtsbetrachting; schande over hem, die zich als Nederlander niet schaamt over de mededeelingen, welke het *Journal de la Haye* ons ll. dingsdag over het laatste comité-generaal deed.

In de laatste dagen van het vorige jaar boden de ministers eene begrooting van ruim zeventig millioen gulden aan. Het scheen het toppunt der bezuinigingen te zijn, welke zij oordeelden te kunnen maken, zonder nadeel voor het welzijn van den staat. Ware was dit hun gevoelen niet, meenden zij eene geringere som noodig te hebben, — zoo waren zij strafbaar van niet minder te hebben aangevraagd. Het was hun dus onmogelijk.

Nog geen vijf maanden zijn er sedert dien tijd verloopen of de ministers komen in comité-generaal en verhalen daar onbeschroomd, dat zij [illegible] willen zijn van twee millioen gulden [illegible] aangevraagde gelden te laten vallen. Maar vergaten zij dan, dat zij daardoor tegen zich zelve als onwedersprekelijke getuigen opkomen? dat zij zelve daardoor bekennen vroeger van de zoo zwaar belaste en gedrukte natie twee millioen meer te hebben willen afvorderen dan voor 's lands dienst noodzakelijk was? Vergaten zij dan, dat, zoo wel als zij nu belijden moeten *twee* millioen meer, dan zij behoefden, gevraagd te hebben, het evenzeer mogelijk is, dat zij ook nu nog eenige millioenen te veel vragen? Of, doet de eerste grove *vergissing* van een paar millioen niet aan de mogelijkheid, wat zeggen wij aan de waarschijnlijkheid eener tweede vergissing van een paar millioen of meer gelooven.

En ware het nog maar eene vergissing. De fout ware grof. Zij bewees de volstrekte ongeschiktheid onzer ministers, uit welker bestuur al wat voor het volk ongelukkig is schijnt tot stand te moeten komen. Hunne eer althans liep geen gevaar, want nu zij de vergissing bemerkten, herstelden zij haar.

Maar neen, in plaats van eene bekentenis hunner dwaling, waarin nog zekere grootheid van ziel zoude gelegen hebben, zoeken zij de oorzaak in den ongerijmdsten aller gronden, begeeren zij zelfs daarvoor nog lof en erkentelijkheid in te oogsten! [illegible] millioenen kunnen er meer bezuinigd worden zeggen zij, dewijl nu alles geëindigd is, wat tusschen Belgie en Nederland te regelen viel. Kon er jammerlijker grond uitgedacht worden om eenige kleur aan die plotselinge vermindering te geven? De eindregeling van alle geschillen met Belgie heeft dus nu dat plotselinge licht doen opgaan? In de aanspraak van den heer ROCHUSSEN, bij de aanbieding der begrooting over 1844 en 1845, heette het, dat het verdrag met Belgie nog *eenige* »posten van uitgaven en op de raming van inkomsten »van invloed zoude zijn." Men kon zich toen reeds moeijelijk begrijpen, op welke posten, vooral van uitgaven, die regeling invloed zoude oefenen. Doch thans verklaart de minister, dat *de bezuiniging*, met welke men zich vroeger niet inlaten kon, zoo lang alle geschillen met België nog niet ten einde gebragt waren, hetgeen ook nu nog niet volkomen het geval is, *op alle departementen van algemeen bestuur zal plaats hebben.*

De regeling van alle posten met België zal dus eene bezuiniging op het departement van justitie mogelijk maken, welke anders onmogelijk was? Het einde der financiële onderhandelingen zal vermindering op het departement van eeredienst veroorzaken, aan welke zonder dat niet te denken viel? Ons binnenlandsch bestuur, onze diplomatie, het beheer onzer financiën zal minder kostbaar zijn, dewijl alle punten van verschil tusschen België en Nederland opgelost zullen zijn? Nimmer heeft men den invloed gekend, welken België op ons justitiewezen, op ons provinciaal bestuur, op onze controleurs, verificateurs, inspecteurs, op onze legatiën, op onze geestelijkheid oefende. Dit werd tot deze gelegenheid voorbehouden. Welk eene [illegible] schaamte ze te uiten, als vernederend voor hen, aan welke zij gedaan werd.

Waarom dan niet honderdmaal liever erkend; wij willen de aanneming der conversie-wet, het koste wat het koste; in het voordeel des lands mag zij niet wezen; genoeg, dat *wij*, ministers, haar willen. Kunnen wij haar niet door overtuiging verwerven, — wij moeten andere middelen inslaan en haar, al is het dan ook ten koste onzer begrooting, verwerven. Men had dan althans het huichelachtige mom van pligtsvervulling niet voorgedaan.

Wie durft, na dergelijk een voorbeeld, nog van de naauwgezetheid der ministers spreken? Wien gloeit het gelaat niet van schaamte en leed, wanneer hij het bestuur van zijn land aan zulke mannen overgelaten ziet?

Wij houden een adres aan den koning, gelijk in Engeland geschiedt, dat de ministers het vertrouwen der natie verloren hebben, voor een misbruik; maar zoo het immer verdedigd kon worden, het ware in het tegenwoordige geval bij ons, waar de ministers, zonder blozen, aan de vertegenwoordiging komen verklaren, dat zij twee millioenen (en waarom maar *twee*, waarom geen drie, geen vijf?) meer voor de uitgaven des lands gevraagd hebben dan zij, alles *ten hoogste* gerekend, zullen behoeven; wanneer zij daarvoor eenen grond opgeven, wiens valschheid, wiens volslagene nietigheid zelfs het onnoozelste kind begrijpen kan.

En nog durft het *Journal de la Haye*, in den laffen vleitoon, welken het zich eigen gemaakt heeft, *erkentelijkheid* vorderen van de natie voor dit bewijs van zorg der ministers in 's lands welzijn. Neen, in vele opzigten staan wij zeker op eenen lagen trap; doch zoo laag zijn wij gelukkig nog niet gezonken, dat wij meenen zouden, bij dergelijke handelwijze, eenige *erkentelijkheid* schuldig te zijn. Laat de schrijver van dat artikel naar China, Turkije of Rusland gaan en daar den keizer op zijne knieën den levendigsten dank betuigen, wanneer het dien genadiglijk behagen mogt, aan zijn volk twee millioen gulden kwijt te schelden. Het is eene gunst, welke op erkentelijkheid aanspraak geeft, maar de duurste verpligting der ministers. Met plegtigen eed bezwoeren zij, ten strengste hunnen pligt te zullen vervullen, van het volk dus geene meerdere opofferingen te zullen vragen dan volstrekt noodzakelijk was. Geene erkentelijkheid dus verdienen zij voor de vermindering, door hen voorgesteld, maar ieders afkeer voor de wijze, op welke zij blijken hunne betrekking te bekleeden, en daarvoor dat zij niet dan door dwang tot verbetering te brengen zijn. Geene erkentelijkheid, — algemeene verontwaardiging zij het loon der ministeriële verklaring!

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, 23 *mei*. In de zitting van de Tweede Kamer van heden, zijn de beraadslagingen aangevangen over het ontwerp van wet tot regeling van 's rijks openbare schuld.

[illegible] herinnert den betrekkelijk gunstigen toestand van 's rijks financiën tijdens de herkrijging van 's lands onafhankelijkheid in 1813.

Hij betreurt het, dat de rentelast van 14 millioen, welke alstoen bestond, na een tijdverloop van 27 jaren zoo schrikbarend is vermeerderd. Hij noemde dit de erfenis, welke men der vorige regering te danken had en het gevolg was van een blind vertrouwen, dat de meerderheid der natie en van de Staten-Generaal haar geschonken hadden. Geen wonder, dat een uitstekend hoogleeraar in de staatshuishoudkunde een scherp oordeel had uitgesproken ten aanzien van eene regering, die even vreemd was aan de goede trouw jegens de vertegenwoordigers der natie. Ofschoon de spreker hulde deed aan de bedoelingen van den hoogleeraar, betreurt hij echter sommige uitdrukkingen, welke in zijne brochure omtrent de tegenwoordige regering voorkomen. De tegenwoordige regering, toch, acht hij onschuldig aan de daden van de voorgaande. Meer dan gewone moed is er toe noodig geweest, om in den benarden toestand onzer financiën de portefeuille van dat departement te aanvaarden, en de scherpe beoordeeling over de daden van het hoofd van hetzelve zou een ieder kunnen afschrikken, zulk eene ondankbare taak, als de leiding der geldmiddelen, op zich te nemen.

Overgaande tot de beoordeeling der wet zelve treedt de spreker in eene berekening ten betooge, dat, in aanmerking genomen de toegezegde bezuinigingen over de begrootingen voor 1844 en 1845 de vermeerdering der middelen over de vier eerste maanden van 1843, de aflossing aan de handelmaatschappij en eindelijk door de werking der tegenwoordige conversie-wet er alleen vooruitzigten bestaan om in het vervolg de uitgaven met de inkomsten in verband te brengen. In dien stand van zaken gelooft hij nog niet aan het behoud van 's lands financiën te moeten wanhopen. Hij vermeent, dat de eenige vraag, welke in deze te beslissen viel, was deze, of het voorgestelde doel niet door andere middelen, althans zonder verhooging van kapitaal, kan worden bereikt? Hij somt op de verschillende beschouwingen, welke ten dezen aanzien in het midden zijn gebragt, en doet opmerken, dat men steeds uit het oog verliest, dat, met betrekking tot de verwezenlijking van sommige andere plannen, steeds de toestemming van den rentheffer noodig is. Hij vermeent dat de 2½ pCts. verre boven de 60 pCts. zouden moeten genoteerd staan alvorens de geldschieters zich met een 4½ in stede van een 5 pCts. effekt, zouden vergenoegen, waarvan het gevolg zou zijn, dat, b

eene aanbieding van een $4\frac{1}{2}$ pCts. effekt, men over het algemeen aan de aflossing van het kapitaal de voorkeur zoude geven; daardoor zullen de 80 millioenen van België worden gebruikt en overigens de schoone gelegenheid ontglippen van eene vermindering van renten te verkrijgen; hij acht het mede onraadzaam, bij wijze van proefneming, eene conversie van $4\frac{1}{2}$ pCt. uit te schrijven, aangezien dan het Belgische geld gebruikt wordt zonder het beoogde doel, vermindering van renten, te bereiken.

De spreker vermeent, dat de verwerping der tegenwoordige wet eenen zeer nadeeligen invloed voor 's rijks effekten zou uitoefenen, tengevolge waarvan men zich, bij eventuële geldleeningen aan meer onereuse voorwaarden zoude moeten onderwerpen; hij beschouwde het niet genoeg de tegenwoordige voordragt als onereus uit te krijten, indien men niets beters of uitvoerlijks in de plaats wist op te geven. De vermeerdering van het nominaal kapitaal, dat groote struikelblok voor velen, deed niets af, zoo lang er geene aflossing aan is verbonden. Hij beschouwde, eindelijk, de voorgestelde wet als het eenige middel, geschikt om het groote doel, verband namelijk tusschen uitgaven en ontvangsten, te bereiken en in het waarachtig belang des vaderlands verklaart hij mitsdien *voor* de wet te zullen stemmen.

De heer *van Heloma* schetst in den aanvang zijner rede den, zijns inziens, hoogst ongunstigen toestand van 's lands financiën, en hij herinnert, hoe zich maar al te zeer de verspellingen van den waardigen *Fockema* hebben voorwezenlijkt. Met beduchtheid ziet hij dan ook de toekomst van het vaderland te gemoet, indien men geene doeltreffende maatregelen neemt. Eene begrooting van meer dan 70 millioen, waarvan meer dan de helft voor de rente-betaling wordt gevorderd bij eene bevolking van nog geene $2\frac{1}{2}$ millioen zielen. De staatsmiddelen zijn thans niet voldoende om de uitgaven des rijks te dekken. Zware provinciale en plaatselijke lasten komen daarbij. Een aanzienlijke achterstand van vroegeren en lateren tijd bestaat er. Het juiste bedrag daarvan is zelfs niet met zekerheid bekend. De staat van 's rijks fondsen en andere lands instellingen ligt in het duister. Te-korten in de 2 vorige jaren waren de slotsommen van die dienstjaren. De spreker voorziet ook een te-kort over het loopende jaar. Op die wijze voortgaande en zonder herstel snelt het vaderland naar eenen afgrond. Op de volksvertegenwoordiging rust de verpligting zulks te voorkomen. De regering behoort de geheele blootlegging van den waren stand van zaken te geven. Door de thans voorgestelde wet wordt het verbroken evenwigt tusschen de uitgaven en ontvangsten niet hersteld. Slechts 17 tonnen gouds zal er op ruim 40 millioen gulden voor het vervolg worden gespaard. Die 17 tonnen gouds zullen geen dadelijk voordeel aanbrengen; 12 tonnen gouds zullen onmiddellijk voor de operatiën worden opgeofferd. De maatregel zal bovendien niet zoo spoedig tot stand gebragt worden. Om 17 ton te besparen, vermeerdert men onze [illegible] door zal het onmogelijk worden het rente-bedrag in het vervolg anders te verminderen dan door eene bankbreuk. Als volksvertegenwoordiger, die aan eed, aan pligt, getrouw is, vermeent hij geen onbepaald vertrouwen aan de regering te mogen verleenen. Het ontwerp, dat thans aanhangig is, zal welligt over het lot van het vaderland beslissen. De spreker ziet in deszelfs aanneming groot gevaar in de toekomst. Hij vreest, dat het financieel gebouw des vaderlands ten zeerste zal worden benadeeld. Er behooren krachtige maatregelen tot opbeuring van 's lands financiën genomen te worden. De voordragt voldoet aan dat vereischte niet. Gevoel van pligt, getrouwheid aan land en koning doen hem stemmen *tegen* de voordragt.

De heer *Boreel van Hoogelanden* verklaart zich almede tegen het ontwerp. De bezuinigingen, welke de regering op het oog heeft, zijn onvoldoende, om den ongunstigen staat van 's rijks geldmiddelen te herstellen. Hij vreest dat er in 't vervolg nieuwe te-korten zullen ontstaan. Bij de voordragt wordt gerekend op eene algemeene medewerking van speculanten, aan wie een onmatige woeker-winst wordt verleend. Hij beschouwt de verhooging der nationale schuld met 140 millioenen voor verderfelijk. Hij vermeent geen onbepaald vertrouwen aan de regering te mogen schenken. De lessen der ondervinding zijn voor hem niet verloren gegaan. Hij merkt met leedwezen op, dat er geheel verschillende onderwerpen in de voordragt vervat zijn. Hij acht het pligt, dat men, ten aanzien der financiën, eenen anderen weg insla.

Z. Exc. *de minister van financiën* meent op hetgeen door de vorige sprekers is aangevoerd te moeten antwoorden, dat er in comité-generaal, betrekkelijk de openlegging van den staat van 's lands financiën, de meest stellige verklaringen zijn afgelegd, en dat het hem tot genoegen verstrekt, dat men het der regering thans ten kwade duidt, dat zij, nopens sommige punten, aan het verlangen der Kamer heeft toegegeven.

De regering heeft er aan toegegeven, om de magt, bij de wet aan haar verleend, te beperken. Wanneer het noodig mogt zijn, zal zij eene verlenging van den tijd tot uitvoering van den maatregel voorstaan. Overigens geeft Z. Exc. toe, dat het vertrouwen der vertegenwoordiging moet steunen op de zaak zelve. Bij zijne slotverdediging zal Z. Exc. aantoonen, dat, bij de tegenwoordige inrigting der algemeene rekenkamer, de ministers geene gelden dan op eene wettige wijze uit de schatkist kunnen verkrijgen.

De heer *van Rechteren* geeft zijn leedwezen te kennen, dat in de onderhavige voordragt zoo vele veelsoortige onderwerpen in één wets-ontwerp zijn vervat. Hij kan zich niet vereenigen met het beginsel van schuldvermeerdering, in het ontwerp vervat. Hij beschouwt de te creëren 3 pCt. als eene pupetuële, niet aflosbare rente, even als de tegenwoordige $2\frac{1}{2}$ pCts. Ten dien einde zou hij verre de voorkeur geven aan het eerste ontwerp, de creatie namelijk van 4 pCts. ad 92, hetgeen niet alle verdere renteverminderiug in de toekomst zoude afsnijden. Hij vermeent, dat het ontwerp op eenen wisselvalligen grondslag berust, en dat het al dan niet welslagen van den maatregel van den wisselvalligen koers der oeursprijzen afhangt. Daarenboven berust de vaststelling van het minimum, waarvoor de 3 pCts. zullen worden uitgegeven, op geheel willekeurige grondslagen; zijnde dit minimum niet evenredig aan den tegenwoordigen stand van 's rijks schuldbrieven. Hij beschouwt het ontwerp mede onbillijk ten aanzien van minderjarigen en liefdadige gestichten, die vroeger verpligt zijn geworden hunne fondsen in Nederlandsche schuldbrieven te beleggen. De spreker keurt mede af het amortisatie-fonds, zoo als het bij deze wet is ontworpen. Hij kan zich vereenigen, wat betreft het beginsel, met de aflossing der schuld aan de handel-maatschappij.

Betreffende de voorziening in de bestaande te-korten, klimt de redenaar op tot al hetgeen die te-korten heeft doen geboren worden. Grootendeels schrijft hij zulks toe aan de feilen der vroegere en misrekening der tegenwoordige regering, welke laatste ook in onderscheiden opzigten niet aan de verwachtingen en wenschen der natie heeft beantwoord. De spreker treedt in berekeningen ten betooge, dat ook, in verband met de voordeelen, welke men uit de onderhavige voordragt verwacht, de uitgaven met de inkomsten niet in verband zullen worden gebragt. Na nog in onderscheidene staathuishoudkundige beschouwingen te zijn getreden, verklaart de spreker te zullen stemmen tegen eene wet, die zulk eenen nadeeligen invloed op de toekomst van het vaderland zou kunnen uitoefenen.

De heer *van Rijckevorsel* erkent gaarne, dat het voorstel, gedurende de behandeling van hetzelve, belangrijke verbeteringen heeft ondergaan; maar het doet hem leed, dat de regering vermeend heeft, niet aan meerdere punten, door de vergadering verlangd, te moeten toegeven. Hij beschouwt de vermeerdering van het kapitaal onraadzaam; zij zal op den duur nadeelig werken op het crediet van den staat en op de aflossing van schuld in het vervolg. Daardoor zal de vermindering van den rentelast voor het vervolg onmogelijk gemaakt worden. De redenaar wanhoopt geenszins aan het herstel van 's lands financiën, indien er doelmatige middelen worden aangewend. Door den aanhangigen maatregel wordt alle verdere vrijwillige vermindering van renten onmogelijk. Hij geeft uit dien hoofde de voorkeur aan het daarstellen van $4\frac{1}{2}$ pCts. schuldbrieven, zonder kapitaalsverhooging. Dit zou, zijns inziens, met goed gevolg kunnen worden beproefd. Hij kan zijne toestemming niet geven aan de hoogst schadelijke verwisseling der $4\frac{1}{2}$ pCts. syndicaat in 3 pCts., evenmin als aan de vervanging van [illegible] loopende schuld aan de handelmaatschappij in [illegible] om de toekomst van 's lands financiën te verbeteren. Het sluiten van ontvangsten en uitgaven moet geheel onafhankelijk zijn van de daling of rijzing der koloniale producten. Het batig slot der Overzeesche bezittingen moet tot uitdelging der staatsschuld strekken. Hij betuigt zijn leedwezen, dat er bij de voordragten geen behoorlijk minimum voor de te kapitaliseren Belgische schuld is vastgesteld, en hij begrijpt niet, waarom de regering aan het ten dezen geuite verlangen niet heeft voldaan. Hij mist in de voordragt de noodige waarborgen, en vindt haar in vele opzigten nog te onbepaald. Hij hoopt, dat de minister van financiën de plegtige verklaring zal geven, dat hij in de volgende zitting bij eene wet al de achterstanden zal verevenen en alle overtollige speciale fondsen zal opheffen. Hij hoopt, dat de mogelijke verwerping van het voorstel den minister niet ontmoedigen zal, om spoedig een nieuw voorstel, meer overeenkomende met de wenschen van de meerderheid der Kamer, aan te bieden. Hij stemt *tegen* het ontwerp.

De heer *Menso* zegt, dat alles behoort te worden aangewend, om het verbroken evenwigt tusschen ontvangsten en uitgaven te herstellen. De tegenwoordige wet komt hem tot bereiking van dit doel geschikt voor. Hij ontkent echter niet, dat ook deze maatregel dat doel niet geheel zal bereiken. Hij spoort hierom de regering aan tot het in acht nemen van de meest mogelijke besparingen in de uitgaven, ten einde ook, zoo mogelijk, in de toekomst eene vermindering der belastingen te kunnen voordragen. Hij zal *voor* de wet stemmen.

De heer *Brouwer* is van gevoelen, dat men de kapitaals-vermeerdering als geene onverschillige zaak moet beschouwen. Hij acht dan ook de voordeelen der renteverminderiug betrekkelijk gering, in vergelijking der aanzienlijke vermeerdering van schuld. De voorgestelde maatregel zou dan ook alle verdere vermindering van rente of latere conversie onmogelijk maken. Hij acht de regeling van het te-kort eene harde noodzakelijkheid. Nopens de aflossing van de schuld aan de handelmaatschappij vereenigt hij zich met hetgeen deswege door een lid uit Zuid-Holland is in het midden gebragt. Hij zal *tegen* de wet stemmen.

De heer *van Dam* betoogt al het belangrijke van het onderwerp, waarvan het zijn of niet zijn van een groot deel des bestuurs afhangt. Hij vermeent, dat de regering bij de Kamer tot dus verre, geene gereede welwillendheid en medewerking heeft gevonden. Onwil en tegenkanting is tot dus verre haar doel geweest. Ieder harer voorstellen wordt met eene zekere soort van wantrouwen ontvangen. Binnen en buiten de vergadering wordt steeds op bezuiniging en vereenvoudiging aangedrongen; maar dezelve wordt door de vergadering niet opregtelijk gewild. Eene verwerping der begrooting voor 1842 en 1843 zou de regering den weg, die daartoe had kunnen leiden, hebben aangewezen. De tegenwoordige staat van zaken is toen door de vergadering bevestigd. En toen eenige buitengewone omstandigheden en tegenspoeden een te-kort hebben doen ontstaan, vielen de hevigste verwijten den man der regering ten deel, die door deze vergadering op den dwaalweg was bevestigd geworden. Getrouw aan zijne constitutionele begrippen, wenscht hij steeds regtvaardig te zijn en de regering te verdedigen, wanneer zij daarop aanspraak mag maken. Eene monsterachtige vereeniging heeft er tot bestrijding van de voordragt plaats. Hij gelooft, dat de aanneming van het ontwerp weldadig voor het vaderland werken zal. Hij vleit zich, dat het daardoor mogelijk zal worden, de staatsmachine hare werking te doen behouden, zonder gedwongene reductie van de renten der nationale schuld. In den tegenwoordigen toestand des lands, merkt hij de verhooging van kapitaal als geene afdoende zwarigheid aan. Hij beschouwt de voordragt als eene wet van vertrouwen. Zoo lang het hem niet gebleken zal zijn, dat de regering aan de deugden van eerlijkheid, goede trouw, openhartigheid, regtvaardigheid te kort heeft gedaan, zal elke harer pogingen, om 's lands welzijn te bevorderen, op zijne ondersteuning kunnen rekenen. Hij vreest voor de gevolgen eener verwerping van het voorstel, waaruit onzekerheid, weifeling en verwarring, welligt een staatsbankroet, zullen geboren worden. Hij vindt onder hen, die misschien de ministeriële betrekking trachten te bekomen, niet degenen, die hij, door het uitbrengen van een afkeurend votum, welligt daartoe verheffen zou. Met de gegronde hoop, dat de goedkeuring van de voordragt tot het behoud van de rust en het welzijn des lands zal bijdragen, zal hij stemmen *voor* de wet.

De heer *Luzac* heeft zich in eene uitgebreide rede *tegen* de wet verklaard. Hij heeft zich 1o. ten sterkste verklaard tegen eene vermindering van renten, ten koste van eene zoo aanzienlijke schuldvermeerdering; 2o. zich mede niet kunnen vereenigen met de voorgestelde afbetaling aan de handelmaatschappij, en 3o. zijne hooge verbazing betuigd, dat nu wordt melding gemaakt van de oprigting van een amortisatie-fonds, op het oogenblik, dat het ieder bekend is, dat alle krachten worden ingespannen om den evenaar tusschen ontvangsten en uitgaven in het middenpunt te brengen. Hij raadt eene belasting op de inkomsten aan, en oordeelt zelfs eene herziening der grondwet aanprijsselijk.

Z. Exc. de minister van financiën vermeent op de redevoering van den laatsten spreker thans alleen te moeten doen opmerken, dat er van den kant der bestrijders der wet geen ander middel is voorgedragen, dan, eenerzijds, het nemen van een zoogenaamden doortastenden maatregel, en wat dat wezen kan, behoeft geene ontwikkeling, en aan den anderen kant, de verhooging van belastingen.

Het vervolg der beraadslagingen is bepaald op morgen ochtend.

's Gravenhage, *24 mei*. In de zitting der Tweede Kamer van heden, zijn de beraadslagingen over de conversie voortgezet.

De heer *Luyben* treedt in vergelijkingen over de meerdere goede trouw, door de tegenwoordige, dan de vorige regering aan den dag gelegd; vindt den maatregel aanprijzenswaardig in de gegevene omstandigheden, en zal er voor stemmen.

De heer *den Tex* oppert nog verscheidene bedenkingen, vooral omtrent de kapitaalsverhooging, welke den last der schuld op de nakomelingschap werpt; hij twijfelt ook nog, of de maatregel voldoende zal zijn, om de inkomsten en uitgaven te doen sluiten, en meent, dat ten aanzien van de regeling van 's rijks financiën geldt: *Nu of Nooit*.

De heer *Verwey Mejan* heeft ook nog bezwaren tegen de voordragt, waaromtrent hij inlichtingen te gemoet ziet.

De heer *van Heeckeren* verklaart zich tegen de voordragt.

Z. Exc. de minister van financiën beantwoordt de vraag, of het voorstel het middel is om eene crisis, die sommigen vreezen, te verschuiven? De minister treedt, tot bevestigende beantwoording dier vraag, in eene becijfering, gegrond op de staatsbegrooting van 1844, waaruit blijkt dat de ontvangsten en uitgaven zullen sluiten, wanneer de conversie ten uitvoer gelegd kan worden, wanneer de rente-betalingen aan de handelmaatschappij zullen hebben opgehouden en wanneer de koloniën steeds 12 millioenen jaarlijks zullen opleveren. De goede uitkomst zal, bij aanmerkelijke besparing, die men voornemens is te bewerkstelligen, in 1845 nog aanzienlijker zijn. Z. Exc. merkt op, dat het te-kort van $9\frac{1}{2}$ milioen over 1842 slechts 4 millioen bedraagt, wanneer men daarvan de gelden afrekent, die ter aflossing en rente-betaling van de schuld aan de handelmaatschappij zijn voldaan.

Men heeft zich van alle overdrijving onthouden, ten einde teleurstellingen te voorkomen. De becijferingen, gegrond op de uitkomsten des jaars 1841, geven tot overdrevene becijferingen aanleiding. Gedurende dat jaar heeft er een zamenloop van omstandigheden plaats gehad die van hoogst zeldzamen aard waren, en niet te voorzien zijn dat zich spoedig zullen hernieuwen. Z. Exc. gaat na, wat de koloniën ten behoeve van [illegible] derland hebben afgeworpen, als in 1836, [illegible],000; 1837, 13,000,000; 1838, *f* 10,743,000; [illegible] 13,453,000; 1840, *f* 11,500,000; 1841, *f* [illegible],000 en 1842, *f* 7,500,000 behalve de gelden, aan de Handelmaat-

schappij voldaan. Z. Exc. gelooft derhalve dat de regering met gerustheid op de 12 millioen uit de koloniën rekenen mag. De becijferingen, die de minister heeft voorgedragen, steunen op de verwachting, dat er geene nieuwe of verhoogde belastingen zullen behooren tot stand te komen. Z. Exc. geeft toe, dat de uitvoering van den conversie-maatregel van de beurs afhangt. Z. Exc. vermeent, dat de beurs denzelven aannemelijk verklaard heeft. De beurs heeft genoegen genomen in eene vermindering van renten, mits deze door verhooging van kapitaal gecompenseerd werd. Z. Exc. houdt het er voor, dat eene conversie ondenkbaar is, wanneer het te-kort niet wordt gedekt, en wanneer Z. Exc. niet kan aantoonen, dat de financiële gesteldheid des lands nog zoo ongunstig niet is, dat men aan derzelver regeling in het vervolg zou moeten wanhopen.

Z. Exc. de minister van koloniën heeft inlichtingen gegeven nopens de financiële gesteldheid der overzeesche bezittingen. Z. Exc. heeft eene gemiddelde berekening over een tijdsverloop van tien jaren gemaakt, alle nadeelige kansen in aanmerking genomen, en de voordeelige zoo laag mogelijk gesteld, en Z. Exc. is tot de slotsom gekomen, dat de regering, door elkander, op eene bijdrage van 14½ millioen 's jaars zal mogen rekenen. Z. Exc. deelde mede, dat er dezer dagen, jaarlijks *f* 100,000 tot verbetering der waterwerken in de koloniën is toegestaan; Z. Exc. deed ook zien, dat er in 1842 *f* 13,900,000 uit de koloniën is bijgedragen. Z. Exc. deelde mede, dat in 20 jaren tijds, de bevolking der koloniën van 5 op 8 millioenen zielen is toegenomen; dat daardoor de nijverheid des lands is uitgebreid, en dat, met de bevolking, ook de rijkdom is toegenomen. Ten bewijze van de welvaart der bevolking, brengt Z. Exc. bij, dat er op 35½ millioen belastingen, slechts *f* 41,000 aan non-valeurs zijn voorgekomen. De bevolking heeft ruime middelen, om de lasten te voldoen. De welvaart van Java is steeds toenemende.

De heer *van Goltstein* zegt dat bij het tegenwoordige ontwerp vele heerlijke vooruitzigten zijn geopend, als: rente-besparing van 2 millioen, aflossing der schuld aan de handelmaatschappij, de oprigting van een amortisatie-fonds, bestemd tot vermindering, zoo niet tot vernietiging der schuld. Zoo dikwerf echter dergelijke glansrijke vooruitzigten zijn geopend, zoo dikwerf ook heeft er teleurstelling plaats gehad. De spreker beroept zich, tot staving hiervan, op de verzekering, nu twee jaren geleden gegeven, betrekkelijk de dekking van al de uitgaven door 's rijks ontvangsten. Hij vermeent, dat de gronden moeten worden onderzocht, waaruit de verwezenlijking van al die toezeggingen kunnen worden verwacht. Men behoeft zakelijke waarborgen en behoort niet te veel op personen te letten. Onbepaald vertrouwen in personen strookt, volgens den spreker, niet met den aard van onzen regeringsvorm.

Overgaande tot de beoordeeling der wet zelve, vindt hij al aanstonds zwarigheid in de niet geheele blootlegging van 's lands financiëlen toestand. Hij kan zich ook verder niet vereenigen met de opneming van verschillende onderwerpen in dezelfde wet. Elk onderwerp komt hem gewigtig genoeg voor, om afzonderlijk te worden beoordeeld en beslist. Hij vermeent, dat de regering met die ineenstelling geen ander doel kan hebben dan, om, zoo mogelijk, het eene door het andere te doen aannemen. Hij verklaart zich tegen de aanzienlijke vermeerdering van schuld, tegenover de betrekkelijk geringe besparing van rente. Hij keurt af het stelsel van bestaande te-korten door geldleeningen te dekken. Hij verklaart zich mede tegen de aflossing der schulden van de handelmaatschappij, welke maatregel bereids in 1839 de goedkeuring der Staten-Generaal niet heeft mogen verwerven. Hij noemt het een zonderling denkbeeld de oprigting van een amortisatie-fonds op een oogenblik, dat men de middelen mist, tot dekking der gewone uitgaven. De spreker verklaart ten slotte, dat hij zich bij de afstemming der wet het verwijt zal getroosten, van doortastende maatregelen te beoogen. Hij verklaart openhartig dit doel te beoogen. Als zoodanig verlangt hij, geheele openlegging van 's lands financiën, vereenvoudiging in het staatsbestuur en de aanwijzing der middelen tot dekking der uitgaven. Mogt er, tot bereiking van dit doel, vermeerdering van lasten worden gevorderd, verklaart de spreker zich bereid, daartoe mede te werken.

Z. Exc. de minister van financiën heeft alle achting voor het karakter van den vorigen spreker, doch geenszins voor zijne financiële kundigheden. Het ontwerp moet in deszelfs geheelen zamenhang beschouwd worden. Z. Exc. verklaart, dat, wanneer het mogelijk zal zijn schuld te delgen, daartoe eene wet zal worden voorgedragen. Openbaarheid staat hij voor. Eene zijner eerste daden als minister was dan ook de afschaffing van het amortisatie-syndicaat, welke inrigting daartegen in den weg lag. Z. Exc. verlangt, even als een ieder, schulddelging, wanneer zich daartoe de mogelijkheid zal voordoen.

De heer *van Goltstein* erkent gaarne, dat hij niet de gunst bezit van in de financiële geheimen te zijn ingewijd, en dat hij geheel onkundig is met al hetgeen het beursspel betreft. Wat aangaat de bewering des ministers, dat alles openbaar geschiedt, meent hij thans te moeten herinneren, dat dit niet geschied is met de uitgifte der laatste zes millioen, waaromtrent alles in het duistere gebleven is, en wier uitgifte men slechts toevallig vernomen heeft.

De heer *Hooft* zegt dat het opschrift der wet, regeling van 's rijks schuld namelijk, derzelver inhoud logenstraft. Hij ziet geene regeling in de onzekere en wisselvallige bepalingen, als in de wet voorkomen. Zoowel de aflossing der 4½ pCts. amortisatie-syndicaat als de afbetaling der schuld aan de handelmaatschappij, is daarbij facultatief gelaten. Te dien aanzien betreurt hij, dat het woord *kunnen* in de wet voorkomt. Hij verklaart zich ten sterkste tegen de bepaling, voorkomende in art. 8 der wet, waarbij, wat betreft derzelver uitvoering, zoo een geruime termijn aan de regering is vergund. Hij vermeent dat dit op zich zelve het ontwerp onaannemelijk maakt.

De spreker zegt, in den loop der discussie, onderscheidene verwijten te hebben hooren opgeven, zoowel tegen de vorige regering als de leden der Staten-Generaal. Hij vermeent niet te zijn geroepen ten deze de verdediging, van wie het ook zij, te moeten op zich nemen. Hij merkt alleen aan, dat *à posteriori* de uitkomsten zeer gemakkelijk kunnen worden beoordeeld. Zoo veel is echter, zijns inziens, zeker, dat het voorledene moet strekken tot spiegel voor het toekomende, en men dus geenszins de oogen mag sluiten op blind vertrouwen, daar waar het de teederste belangen van het vaderland geldt. Hij acht het ontwerp vooralsnog onaannemelijk, omdat 's lands financiële toestand nog niet voldoende is geregeld, bij het ontwerp daarenboven eene onbeperkte magt aan de regering wordt verleend, hetzelve den speculatie-geest voedsel geeft en al de bepalingen, daarin voorkomende, niet aan de contrôle van de rekenkamer kunnen zijn onderworpen. Des echter beschouwt de spreker een krachtige maatregel noodig. Al wordt het ontwerp verworpen, vermeent hij het daarin vervatte beginsel; vermindering van rente, namelijk, te moeten blijven aanbevelen. Hij uit dan ook ten slotte den wensch, dat, bij eene eventuële verwerping, eene nieuwe wet zal worden aangeboden, ontdaan van alle leemten en onzekerheden, die dezelve onaannemelijk maakt.

De heer *Enschedé* keurt den voorgestelden maatregel in den tegenwoordigen staat van zaken allezins goed. Dezelve zal op den toestand van 's rijks geldmiddelen allezins gunstig werken en het land uit de moeijelijkheden redden, waarin het zich, ten gevolge van eenen zamenloop van omstandigheden, gebragt ziet. Hij gelooft, dat het gelukkig is, dat de regering den maatregel uitgedacht heeft. De vestiging van een blijvend amortisatie-fonds acht hij onontbeerlijk, ten einde de plaatsing van nieuwe schuld te bevorderen. Hij hoopt, dat de regering den maatregel spoedig ten uitvoer zal kunnen leggen. Naar zijne meening, heeft bezuiniging en vereenvoudiging hare grenzen. Niet dan bij volstrekte noodzakelijkheid zal hij zijne goedkeuring aan nieuwe belastingen geven. Het is niet gemakkelijk om door belastingen 17 tonnen gouds te vinden, die thans bij de voordragt gevonden worden. Mogt de maatregel gelukken, dan vertrouwt hij, dat er bij een goed beheerd amortisatie-fonds, en bij orde in 's lands financiën, het blijken zal, dat nog goede trouw en welvaart in Nederland heerschen, en dat de bronnen van volks-welvaart aldaar nog niet opgedroogd zijn. Hij stemt voor het ontwerp.

De heer *Corver Hooft*, vreest dat men zich, bij eene verwerping van het voorstel, in de verwachting teleurgesteld zal zien, dat een nieuw plan tot conversie zal worden aangeboden. Hij ducht, dat, bij eene afstemming der wet, de fondsen zullen achteruit gaan, en zij op een lager bedrag zullen komen, dan zij vroeger hadden gestaan, ja, dat zij al meer en meer in prijs zullen dalen.

De heer *Uitwerff Sterling* kan zich met de voorgedragene wet niet vereenigen, zoo lang hem niet zal zijn gebleken, dat het voorgestelde doel ook niet door andere middelen zal kunnen worden bereikt. Hij verklaart zich mitsdien tegen eene kapitaals-verhooging. Men zegge niet dat daardoor twee millioen gulden zullen worden bespaard. Dit is zoo veel als te zeggen, dat men de middelen niet moet ontzien, indien het doel slechts zal kunnen worden bereikt. Hij verkiest veeleer verhooging of nieuwe belastingen, als, bij voorbeeld, eene uitbreiding van het successie-regt in de regte linie, en de invoering van een inkomen-tax dan eene zoodanige schuldvermeerdering.

De spreker zegt te hebben hooren beweren, dat geene vermindering van rente mogelijk is zonder vermeerdering van kapitaal. Hij echter twijfelt, naar aanleiding van de door hem ingewonnen informatiën, niet, of eene verwisseling van 5 pCts. in 4½ pCts. schuld, zou ook zonder verhooging van kapitaal zeer mogelijk zijn. Hij beschouwt de 4½ pCts. als de hoogste rente van solide fondsen, of met andere woorden 4½ pCt. als de standaard der rente. Dat de beurslieden aan een 3 pCts. effect de voorkeur geven, moet aan zucht tot beursspel of speculatie-geest worden geweten. Hij merkt op, dat de regering bij de onderhavige voordragt te veel op het oogenblik, te min op de toekomst heeft gelet. Zonder dit zou de regering stellig aan eene conversie van 4½ pCt. de voorkeur hebben gegeven. Zij die vermeenen dat eene reductie in een 4½ pCt. schipbreuk zou lijden, uithoofde een zoodanig fonds wederom voor nieuwe rente-vermindering zou vatbaar zijn, verliezen uit het oog, dat eene zoodanige nieuwe reductie niet van de willekeur der regering, maar van eene Europesche geldmarkt afhangt. Hij bestrijdt het denkbeeld, dat eene vermeerdering van kapitaal voor 's lands financiën onverschillig zou zijn. Indien de rente-vermindering niet tot amortisatie van fondsen wordt aangewend, dan is zulks wel degelijk niet eene regeling, maar vermeerdering van schuld. Hij herinnert, hoe vroeger alle schulden in 2½ pCt. zijn geconverteerd, hetgeen iedere aflossing van het fonds heeft onmogelijk gemaakt. Evenzeer zal zulks met de 3 pCt. het geval zijn. De lessen der ondervinding verdienen dus hier niet uit het oog te worden verloren.

De spreker oppert bedenkingen ten aanzien van het groot vertrouwen, hetwelk de uitvoering der wet vordert, alsmede tegen de aflossing der schuld aan de handel-maatschappij en de voorziening in het te-kort door middel van nieuwe leeningen. Des echter zou hij zich voor de wet verklaren, indien als beginsel wierd aangenomen de 5 en 4½ pCts. zonder vermeerdering van kapitaal te effectuëren. De spreker zal dus tegen de wet stemmen, ten zij hij in den loop der discussie mogt worden overtuigd, in zijne beschouwingen te hebben gedwaald.

De heer *van Rappard* verlangt orde, duidelijkheid, eenvoudigheid en openbaarheid in het beheer van 's lands financiën, en hij acht zulks beter en voordeeliger dan het staats-papier op te drijven. Hij vraagt zich af, war er, tot bereiking van dat oogmerk, gevorderd wordt, en of het ontwerp, dat thans aanhangig is, daaraan beantwoordt? Hij acht het noodig, dat alle fictiën verdwijnen en ophouden. Het ontwerp voldoet aan dit vereischte niet. Nog altijd wordt daarbij van geldleeningen ten laste der Overzeesche geldmiddelen gesproken. En dat deze, in den nood uitgedachte hulpmiddelen, schulden van den staat zijn, dit heeft de ondervinding bewezen. De ware toestand der schatkist is niet geconstateerd. Het is onvoorzigtig een maatregel te nemen, die voor het vervolg hoogst belemmerend zal wezen. Nopens den achterstand en de te-korten, zijn geene voldoende inlichtingen gegeven. Die achterstand is nog niet op eene behoorlijke wijze geregeld. De regeling moet den te nemen financiëlen maatregel voorafgaan. Hij gelooft niet, dat alles tot en met 1840 geregeld is. Hij herinnert slechts aan de uitkeering aan den hertog *van Nassau*, aan het gedeelte schuld door Luxemburg over te nemen, aan de domeinen van Z. K. H. prins *Frederik*, aan het halfjaar renten, ad 2 millioen, op 1e. julij 1839, door België aan Nederland verschuldigd; aan het te-kort over 1841 en 1842, enz. Hij erkent het, dat de aflossing en de inkoop van schulden, door het syndicaat, uit de gewone middelen zouden hebben kunnen worden gevonden, en hij herinnert, dat er werkelijk eene nieuwe schuld tot dat einde werd gecreëerd. Hij kan het zich niet voorstellen, dat er werkelijk zoo veel aan de handelmaatschappij is afgelost, als opgegeven wordt, en hij vreest, dat het bewind met de voldoening der gelden aan die maatschappij weder een jaar ten achteren is of geraken zal. Wanneer hij alles nagaat, wat er nog ten laste van het dienstjaar 1842 komen moet, dan vreest hij, dat het te-kort aanzienlijker zal zijn, dan de regering zich voorstelt. Hij erkent, dat het welligt onmogelijk is, te dezen voor als nog zekere opgaven mede te deelen, doch hij leidt hieruit af, dat hieruit geene gerustheid voor de toekomst is af te leiden. Hij is ook beducht voor eene waarschijnlijk te-kort over den jare 1843. De ware toestand van 's rijks schatkist is niet geconstateerd. Over het loopende jaar zal er een te-kort zijn. En thans stelt men, bij eene niet-regeling van den achterstand, eene schuldvermeerdering voor. Bij eene aanneming van het voorstel wordt de toekomst van het land niet verzekerd; het financieël beheer des vaderlands kan op dien grond niet worden gebouwd. Bij de berekeningen, die de minister van financiën heeft aangeboden, zijn onderscheidene posten van uitgaven vergeten, die den staat van zaken min gunstig maakt. Hij berekent de uitgaven op 77 millioen, waarvan hij echter drie millioen aftrekt, als 12 tonnen gouds, die op de uitgaven zullen bespaard worden, en 17 tonnen gouds, die uit het bewerkstelligen der conversie zouden voortvloeijen. Op die wijze stelt hij het bedrag der uitgaven op 74 millioen. Gaat hij de inkomsten en middelen na, dan stelt hij 56 millioen voor de gewone middelen. Aangenomen dus, dat de gewone bezuinigingen en vereenvoudigingen reeds in 1844 eenen gunstigen invloed zullen uitoefenen, dan nog zouden de Overzeesche bezittingen zeventien millioen moeten afwerpen, om de uitgaven door de ontvangsten te doen bestrijden. In het comité-generaal heeft hij vele berekeningen vernomen over de bijdragen, die de Overzeesche bezittingen in het vervolg zullen kunnen afwerpen. Hij vreest echter steeds voor nieuwe misrekeningen en teleurstellingen, en dan zijn de gevolgen niet te voorzien. De 39 millioen, aan de handelmaatschappij verschuldigd, de 6 millioen achterstand der koloniale bijdragen, de zes millioen, die deze bijdragen in 1842 minder hebben beloopen, zijn daar om zijne bezorgdheid te regtvaardigen. De voorgestelde conversie is dus geen redmiddel. Zij moge in het belang van beurs-speculanten, van bankiers of makelaars in effecten zijn, maar geenszins in dat der schuldeischers van den staat en hij is ten zeerste beducht, dat deze er de wrange vruchten van zullen plukken. Zij beneemt voor altijd de gelegenheid, om met krachtige hand aan de uitdelging der staatsschuld werkzaam te zijn. Als een treurig bewijs, hoe hier te lande 's lands financiën beheerd worden, brengt de redenaar bij, dat men in 1840 eene overeenkomst met de Handelmaatschappij sluit; in 1841 dezelve wijzigt; in 1842 haar bij de wet bekrachtigt, en in 1843 de schuld, welker aflossing bepaald was, door aanzienlijke vermeerdering van schuld tracht te verwisselen. Men herdenke wel, dat, wanneer de afloopende schuld der Handelmaatschappij wordt afgelost, men op nieuw den weg baant, om aldaar eene nieuwe schuld te doen aangaan. Bij deze voordragt wordt ook eene amortisatie van schulden toegezegd en middelen tot dat einde aangewezen. Aan die beloften en verzekeringen zal later evenmin kunnen worden voldaan. De verwijten, die men der oude regering in den loop dezer beraadslagingen, heeft toegeworpen, acht hij onstaatkundig en onedelmoedig. Geen der oude bewindslieden, die men bedoelt, is

toch aanwezig, om zich te kunnen verdedigen. Velen, die destijds in de vergadering zitting hadden, en die toen in gemoede de regering meenden te moeten ondersteunen, zijn thans geene leden der Kamer meer en kunnen zich thans niet regtvaardigen. Welke ook de uitslag der stemming moge zijn, zegt de redenaar, dit is zeker, dat er overeenstemming bij de leden der Kamer bestaat, en dat de beraadslagingen, die gehouden worden, het bewijs opleveren, dat allen evenzeer bezorgd zijn voor den toestand van het vaderland, waarvan zij het welzijn beoogen. Het ontwerpen van doortastende maatregelen is de taak der regering. Met leedwezen heeft hij het hooren ontwikkelen, dat zij, die tegen de wet waren, het staatsbankroet zouden verlangen. Dit denkbeeld komt bij niemand op. Juist omdat hij een eerlijk man wenscht te blijven, meent hij te moeten stemmen tegen deze voordragt.

Z. Exc. de minister van financiën meent zijne opgaven te moeten toelichten, waarvan de juistheid door den laatsten spreker zijn wedersproken. Op de vier tonnen gouds, tot rentebetaling van de overblijvende schuld aan de handelmaatschappij, is bij de berekening van de toekomstige bijdragen der Oostindische schuld gerekend. Welligt dat uit de verder te nemen maatregelen nopens de Belgische schuld, het mogelijk zal wezen, de gelden, voor de hermunting benoodigd, te vinden. Voor de droogmaking van het Haarlemmer-meer, behoeft op dit oogenblik geene zorg gedragen te worden. Z. Exc. meent, dat men zich niet noodeloos beducht behoeft te maken voor het vervolg. Men moet zich wachten den weg te volgen van den Engelschman, die, uit vreeze van den dood, zich zelf het leven benam.

De heer *Schooneveld* verklaart, dat hij innig overtuigd is, dat de redding van het vaderland alleen in deze wet gelegen is. In die overtuiging heeft hij zich met huivering de gevolgen eener verwerping voor oogen gestld en op het vaderland van toepassing verklaard de woorden van *Napoleon*, *la fatalité l'entraine; il faut qu'elle s'accomplisse!* De redenaar slaat eenen blik op den tegenwoordigen staat van het vaderland. Nederland is nog niet verloren; de toestand van Nederland is nog niet wanhopig, maar het gaatzwaar gedrukt, moreel en materiëel. Materiëel, omdat het rentebedrag er zwaar is opgevoerd, en de belastingen er zeer drukkende zijn. Maar het is ook moreel gedrukt. Wij bevinden ons nu in een tijdperk van reactie. Reeds tien jaren geleden heeft de tegenwoordige minister van binnenlandsche zaken verklaard, dat de wet op de woelingen toen niet noodzakelijk was, omdat destijds de grootste overeenstemming heerschte, hetgeen, op een toen verwijderd tijdstip, welligt het geval niet zou zijn. De reactie van het kwaad is somtijds gevaarlijker dan het kwaad zelf. Het kwaad is ontstaan, ten gevolge van het blind en onverstandige vertrouwen aan de eene zijde, en het nemen van verkeerde maatregelen aan den anderen kant. Dat kwaad heeft ons op den rand van den afgrond gebragt. Een algemeen wantrouwen, eene algemeene ontevredenheid heerscht [illegible]. Het wantrouwen verlevendigt zich elk oogenblik en bij elke gelegenheid, zoo in als buiten de Kamer. Zonder wederkeerig vertrouwen moet het land te gronde gaan. Het blind vertrouwen acht hij nog minder verderfelijk dan het wantrouwen, dat zich tegen alles en tegen allen opdoet. Er zijn echter gelukkig nog redmiddelen, maar derzelver bereiking hangt van de Kamer zelve af. Materiëel kan de Kamer daartoe met de regering medewerken, wanneer zij bezuinigingen en vereenvoudigingen provoceert en mede helpt tot stand brengen, wanneer zij den beteren omslag der belastingen ondersteunt, de lagere volksstanden verligt en al, wat het materiële belang kan bevorderen, eensgezind aanneemt. Moreel was het noodzakelijk, het groote redmiddel bij de hand te nemen, het daarstellen van een verantwoordelijk ministerie, met eenen president aan het hoofd, welks stelsel en beginselen bekend moesten zijn en op den voorgrond behoorden te staan. Maar dit redmiddel, hoe wenschelijk ook, bestaat echter nog niet. Inmiddels is het noodzakelijk, dat de publieke opinie worde verbeterd. De Kamer kan daartoe veel bijdragen. De tevredenheid, het vertrouwen, moet uit haren boezem uitgaan. Hier behoort geene aanleiding tot wantrouwen te worden gegeven. Hier behoort geen woord gezegd te worden, dat der publieke opinie schade zou kunnen toebrengen. Hier moeten geene overdrevene klagten aangeheven te worden over den druk der belastingen, over de hoogte van 's rijks uitgaven. Geene declamatiën meer. Wat men verlangt, moet gepreciseerd worden. De Kamer moet eensgezind te werk gaan. Het gemeen overleg met de regering moet bestaan. Zonder dit is er geene regering mogelijk.

Wat nu de voordragt zelve aangaat, erkent de redenaar, dat het getal ontwerpen, dat aangeboden is, ontzettend is. De menigte projecten is ontelbaar. Velen derzelven schenen zeer aanlokkelijk te zijn. Maar zoo aangenaam en gemakkelijk dezelve ook mogten toeschijnen, zij leverden geen den minsten waarborg voor eene goede executie op. En zijne grootste zwarigheid, die hij nog tegen het aanhangige voorstel heeft, is, dat ook dit ontwerp niet geëxecuteerd zal kunnen worden. Bij het bewerkstelligen eener conversie, kan er geene proefneming worden genomen. Eene proefneming is schadelijk. Tot het voorgestelde ontwerp moet men blijven. Het geldt de vraag: ééne renten-conversie, zoo als thans wordt voorgedragen, of geene conversie. Het ontwerp moet beschouwd worden in verband met het budget. De geheele kwestie bepaalt zich derhalve hiertoe: zal er, bij eene aanneming van dit ontwerp, waarschijnlijkheid bestaan, dat de inkomsten en uitgaven van den staat in het vervolg zullen sluiten? Zekerheid is daarvan niet te geven, maar zelfs, wanneer de mogelijkheid slechts bestaat, dan nog zou het onverantwoordelijk wezen, het voorstel te verwerpen. Is het thans waarschijnlijk, dat de begrooting sluiten zal? Baat de voordragt daartoe niets, dan zou hij haar afstemmen, niet omdat daaruit eenig kwaad zou kunnen voortvloeijen, maar omdat zij dan geheel nutteloos wezen zou. Men zegt wel, de wet zal ons ten gronde rigten. Dat dit helaas geschieden zal, is mogelijk, maar dan zal het zijn in weerwille en ook tegen het doel der wet. Er bestaat alle hoop, dat, bij eene aanneming der wet, de ontvangsten en uitgaven zich zullen balanceren, vooral, wanneer zij met eene krachtdadige vermindering der uitgaven gepaard gaat. Het is zelfs zeer mogelijk, dat er alsdan een excedent zal zijn. Laten wij dan, zegt de redenaar, den maatregel niet verwerpen; laten wij niet aarzelen, tot het goede doel der regering mede te werken; daardoor zullen wij van het nemen van zoogenaamde doortastende maatregelen, of het opleggen van nieuwe lasten, bevrijd blijven. Bij eene aanneming van het voorstel wordt de schuld aan de handelmaatschappij, die ons drukt, voldaan; de voordeelen, uit de conversie voortvloeijende, worden voor nu en het vervolg, verzekerd; in het te-kort wordt voorzien; het tegenwoordige, dat ons knelt, wordt verligt. Als een redmiddel, om ons uit den nood te redden, heeft men een *incometax* aangegeven. Zelfs hij, die nooit het woord bankroet zal uitspreken, heeft dat middel aangewezen. Maar hij vraagt het, is er nu een bestand voor zoodanige wet getroffen? Is men het nu eens, dat men zoodanige wet of een regt van successie in de regte lijn zal aannemen? Zullen alle die nieuwe belastingen nu doorgaan? Zal men den moed hebben ze, bij de steeds klimmende ontevredenheid, in te voeren? En is dit het geval niet, dan zullen de utopiën van zijnen geachten vriend verloren gaan, dan is een bankroet onvermijdelijk. Als de Kamer zijn gevoelen niet mogt deelen, als de conversie niet tot stand mogt komen, als er geene nieuwe lasten worden ingevoerd, als er niet voorzien wordt in de behoeften van het oogenblik? als het te-kort niet gedekt is, — wat dan? Dan zal men diep hartzeer gevoelen, dat men zoo roekeloos het redmiddel heeft weggeworpen; maar dan zal het ook te laat wezen. Hierna gaat de redenaar over tot eene beschouwing van het kwaad, dat men van de voordragt te gemoet ziet. De verhooging van het nominaal kapitaal doet geen nadeel. In het hooge cijfer der staatsschulden ziet hij geen bezwaar. Wanneer het mogelijk ware, dat, door eene verdubbeling van het bedrag der schuld, de renten tot op de helft verminderd wierden, hij zou daartoe bereid zijn. Niet het kapitaal, maar wel het renten-bedrag der schuld drukt op het land. Hij erkent, dat men de toekomst niet aan het oogenblik moet opofferen; doch hij gelooft ook, dat men zorg dragen moet, dat het tegenwoordige niet struikelt en valt, uit vreeze voor de toekomst. Het ware welligt beter geweest, dat er geene kapitaals-verhooging gevorderd wierd, maar voor een schijnbaar bezwaar, moet men eene wezenlijke winst niet opofferen. De zamenvoeging van onderscheidene zaken in ééne wet, was onvermijdelijk. Wanneer hij herdenkt al het goede, hetwelk uit de aanneming der wet zal voortvloeijen, en wanneer hij al de gevolgen eener verwerping nagaat, dan houdt hij het er voor, dat uit eene afkeuring veel nadeeliger resultaten zullen ontstaan, dan men uit de aanneming vreest. De bepalingen nopens de amortisatie, hoezeer vooreerst wel niet geëxecuteerd wordende, moesten in de voordragt geplaatst worden. De Kamer bevindt zich in dit alternatief: 1o. Bij eene aanneming der wet, bestaat er mogelijkheid, dat het land gelukkig en uit den nood gered zal worden; dat de inkomsten en uitgaven zullen sluiten; dat men naar middelen zal kunnen uitzien, om de huishouding van den staat te vereenvoudigen; dat er welligt geene verhooging van bestaande of het invoeren van nieuwe belastingen zal gevorderd worden en dat er geen zoogenaamde doortastende maatregelen behoeven te worden genomen; en ten 2o., bij eene verwerping van het voorstel, — wat dan? Dan blijft er niets anders over — het doet hem leed het te moeten zeggen — dan nieuwe belastingen daar te stellen; en helpt dit niet of is dit onmogelijk, dan het mes er in te zetten en op die wijze hulp en redding aan te brengen. De conversie is ons plegtanker. De redenaar vreest, dat de wet in de uitvoering, aan de verwachting niet zal beantwoorden. Maar mogt dit ongelukkig het geval zijn, mogt de natie op nieuw bezwaard moeten worden, dan zal hij ten minste verantwoord zijn, door te hebben gestemd voor dit ontwerp.

Het vervolg der beraadslagingen wordt bepaald op dezen avond ten half acht ure.

's Gravenhage, 25 mei. In de zitting van de Tweede Kamer van gisteren avond, welke ten 8 ure is aangevangen, zijn de beraadslagingen hervat wegens het ontwerp van wet *tot regeling van 's rijks openbare schuld.*

De heer *Scheers van Harencarspel* verklaart zich tegen het ontwerp. Hij acht de aanzienlijke kapitaalsvermeerdering onraadzaam. Hij beschouwt het gevaarlijk, dat er, door eene aanneming van het ontwerp, nimmer meer aan eene rente-vermindering zal kunnen worden gedacht. Hij gelooft, dat eene renteverwisseling van 5 in $4\frac{1}{2}$ pCts. schuld, allezins mogelijk zou zijn en de voorkeur zou verdienen. Hij vermeent, dat het te-kort bij deze wet niet behoorde te worden gedekt. Hij beschouwt de aflossing der schuld, aan de handel-maatschappij verschuldigd, voor zeer nadeelig. Hij merkt den maatregel ook als ontijdig aan. Eene krachtdadige vermindering van uitgaven behoort denzelven vooraf te gaan. Het is die vermindering, welke men onder het nemen van krachtdadige maatregelen begrijpt. Het openbaar crediet moet worden versterkt, door het daarstellen van gelijkheid in inkomsten en uitgaven des rijks, door eene goede administratie, door orde en openbaarheid in 's lands financiën. De voorgestelde conversie keurt hij, vooral op dit oogenblik af; doch hij verlangt wel eene andere conversie, op andere grondslagen berustende en op een ander tijdstip voor te dragen en ten uitvoer te leggen. Wat het herstel van 's rijks geldmiddelen aangaat, geldt het zijns, inziens, de vraag: *Nu of nooit!*

De heer *Hoorn van Burgh* treedt in eene historische ontwikkeling van 's lands financiën van af 1814 tot op den tegenwoordigen tijd. Hij vermeent, dat de eerste verkeerde stap in ons financie-wezen, van af de herkrijging van 's lands onafhankelijkheid tot op onze dagen, is gelegen in de creatie van schulden, die de verhooging van kapitaal tegen verminderde rente ten gevolge heeft gehad. Zonder dit, zou de nationale schuld niet tot zoo eene ontzettende hoogte kunnen zijn opgevoerd. De geldopneming tegen eene verminderde rente, met verhooging van kapitaal, beschouwt hij als een middel, geschikt om den speculatie-geest aan te wakkeren, en in het voordeel van diegenen, die zich, door middel hunner groote kapitalen, ten nadeele van den lande, trachten te verrijken. De spreker vereenigt zich verder met onderscheidene beschouwingen, door een geëerd lid uit Leiden in het midden gebragt. Hij ziet niet in, dat eene conversie van 5 op $4\frac{1}{2}$ pCt. niet zal gelukken, vermits de regering 80 millioen tot aflossing der schuld beschikbaar heeft, en het niet denkbaar is, dat het geheel bedrag der 5 pCt. zal worden opgevorderd. Door eene zoodanige conversie, met inbegrip der Oost-Indische losrente, zou aan rente eene somma van *f* 2,800,000 worden verkregen, hetwelk met de toegezegde bezuiniging van 12 ton op de begrooting van 1844 het te-kort grootendeels zou dekken. De spreker uit tevens den wensch, dat de baten uit de Oostindische bezittingen niet tot dekking der gewone uitgaven zouden behoeven te strekken. Des echter gelooft hij, dat dit doel voor als nog niet zal kunnen worden bereikt. De aflossing der schuld aan de handelmaatschappij [illegible] zaam voor, ook in het belang van handel en nijverheid. Evenmin acht hij zich bezwaard, om ten deze aan den tegenwoordigen minister van financiën vertrouwen te schenken. Zonder vertrouwen gelooft hij iedere conversie onuitvoerbaar, en hij verklaart zich deswege te minder bezwaard, vermits hij de overtuiging koestert, dat de minister van financiën al hetgeen tot het gebied der mogelijkheid behoort, en naar innige overtuiging, het welzijn des lands op het oog heeft. De spreker geeft ten slotte den wensch te kennen, dat spoedig tot eene hersmelting der munt worde overgegaan. Bij het meer verminken en snoeijen onzer zilveren nationale gangbare muntspeciën, vreest hij, dat dit eindelijk eenen verderfelijken invloed zal uitoefenen op den wisselhandel, en alle verhouding tusschen de waarde van gouden en zilveren muntspeciën zal doen vervallen.

De heer *van Panhuys* kan het ontwerp niet goedkeuren. Hij verlangt geheele blootlegging van den staat van 's lands financiën, waaromtrent de regering aan de wenschen van de meeste leden niet heeft voldaan. Hij keurt het af, dat bij de voordragt niet vastgesteld wordt, tegen welken prijs de Belgische inschrijvingen zullen worden te gelde gemaakt. Hij beschouwt de aanzienlijke vermeerdering van kapitaal, welke voorgesteld wordt, als eene ramp. De toekomst wordt daardoor onherroepelijk opgeofferd. Hij vindt het hoogst ondoelmatig, dat men schulden creëert met het vooruitzigt, dezelve nooit te zullen betalen. Door het voortgaan op den weg, die thans voorgesteld wordt, zal men den laatsten stap daarop doen. De geschiedenis van ons land en van andere volken leert het, hoe hoogst nadeelig de kapitaals-verhooging altijd gewerkt heeft. Er is, zijns bedunkens, niet te denken aan het gebruik der bespaarde renten tot vermindering van schuld. De uitgewonnen renten zullen tot dekking der uitgaven gebezigd worden. Een groot deel der te besparen renten zal vooreerst, ten gevolge der kosten van de te bewerkstelligen operatiën, verloren gaan. De voordragt mist alle duidelijkheid. Hij vreest niet, dat uit eene verwerping van het voorstel, een staats-bankroet zal ontstaan. Hij houdt het er voor, dat eene aanneming van hetzelve geen afdoend redmiddel zal aanbieden. Met gerustheid neemt hij de verantwoordelijkheid der door hem uit te brengen stem op zich. Hij verlangt orde, openbaarheid, verbetering, vereenvoudiging, inkrimping en zuinigheid. Het welzijn des vaderlands is steeds zijn eenig doel. Hij behoort tot geene zoogenaamde partij; en hij hoopt, dat zulke partij ook nooit in de vergadering zal gevonden worden. Is het nood, dan zou hij eene tijdelijke belasting op het inkomen wenschen te leggen. Maar aan het belang van het oogenblik kan hij de toekomst niet ten offer brengen.

(*Zie verder het Vervolg.*)

Vervolg van de

Arnhemsche Courant,

van Zaturdag den 27sten Mei 1843.

De heer *van Akerlaken* heeft het ontwerp in eene breedvoerige rede verdedigd. Aanvankelijk zag hij alleen in schuldvermeerdering groote zwarigheid. Door de lezing echter eener brochure van eenen geleerden schrijver, zegt de spreker te zijn gekomen op het standpunt, waarop hij zich nu bevindt, en terug te zijn gekomen van de ongunstige denkwijze, die hij aanvankelijk, met betrekking tot de vermindering van schuld, tegenover eene besparing van rente, had opgevat. Hij beschouwt den staat gelijk aan een privaat persoon, die, uit hoofde van mindere rente-betaling, zich voor eene grootere som debiteur stelt. Indien een gedeelte der bespaarde rente tot amortisatie wordt aangewend, dan wordt, daardoor, zoowel de toestand van den privaat persoon als die van den staat verbeterd. De spreker berekent het te-kort over de jaren 1844 en 1845 op ruim *f* 4,200,000 's jaars. Indien nu het ontwerp wordt aangenomen, dan zal de conversie, in verband met de niet meer jaarlijksche aflossing aan de Handelmaatschappij, het te-kort met eene som van *f* 3,239,357 doen verminderen, en de bestaande te-korten over 1841 en 1842 dekken, zonder nieuwe offers van de ingezetenen te vorderen. Het alsdan nog aanwezig te-kort zal slechts circa 9 ton beloopen, welke som, naar aanleiding van de gedane toezeggingen, ruimschoots door bezuinigingen zal worden gevonden. — De spreker wederlegt het gevoelen der genen, die voorgeven, dat, bij de aanneming van de in beraadslaging zijnde wet, de toekomst aan de behoefte wordt opgeofferd. Hij vermeent integendeel, dat de toekomst worde verzekerd en aan de te-korten van het oogenblik worde voldaan.

De voorgedragene conversie, in verband met de toegezegde bezuinigingen, komt den spreker voor als geschikt, om het verbroken evenwigt tusschen ontvangsten en uitgaven te herstellen. Zij zal daarenboven strekken tot vermindering van den schuldenlast, zonder bezwaar der natie, ja zelfs de mogelijkheid doen geboren worden, om, ofschoon dan ook op een verwijderd tijdstip, eene zeer krachtige uitdelging van schuld te effectuëren. Eene conversie van 5 en 4½ pCt. acht de spreker ondoelmatig, omdat daardoor de gewenschte besparing niet zal worden verkregen, de sommen niet gevonden tot afbetaling der handelmaatschappij en tot heffing van nieuwe belastingen leiden.

Hij zegt ten slotte, dat de regering hier heeft gehandeld, als een verstandig privaat persoon zou hebben gedaan. Hij zou het mitsdien als eene groote en onherstelbare ramp voor het vaderland beschouwen, indien het ontwerp mogt worden afgestemd. Het is uit dien hoofde, dat hij volgaarne de regering in de aanneming van dit ontwerp de behulpzame hand zal bieden, overtuigd daardoor het welzijn van het algemeen en die van het dierbaar vaderland te zullen bevorderen.

De heer *Warin* is het eens met vorige redenaars, dat het thans, ten aanzien van de regeling van 's rijks geldmiddelen, de vraag geldt, *nu of nooit*? Wanneer deze wet wordt aangenomen, dan zou men aan de regering kunnen teruggeven een gezegde van eenen van de verdedigers der wet, die op de tegenstanders van dezelve de woorden van *Napoleon* ten opzigte van Rusland wilde toegepast hebben: » *La fatalité l'entraine; il faut qu'elle s'accomplisse.*" De regering bedenke zich wel. Nog heeft zij het in handen. Men heeft het van denzelfden spreker gehoord; er is ontevredenheid overal; er is wantrouwen overal. Nog dezer dagen hoorde hij van een eenvoudig landman eene vergelijking, die al te treffend was om te dezer plaatse herhaald te worden. De Kamer heeft het redmiddel in handen; daarom stemt hij tegen de voordragt. Als een der redmiddelen voor de toekomst heeft men opgegeven de daarstelling van een gesloten ministerie. Reeds in october 1840 heeft hij, toen hij de zwakheid der regering zag, ten opzigte van België, het voorstel gedaan, om den koning te verzoeken een verantwoordelijk ministerie te benoemen. Welke was er de uitkomst van? Dat het regts en links voor ontijdig werd uitgekreten, zoodat hij zich eindelijk genoodzaakt zag, het voorstel weder in te trekken. Een half jaar later deed hij een dergelijk voorstel, doch met geen beter gevolg. Nu plukt men er de vruchten van. Veel heeft hij hooren spreken van de feilen der oude regering sedert den jare 1830. Doch onze ongelukken dagteekenen van vroegeren tijd. Zij zijn reeds 30 jaren oud en zijn hieraan toe te schrijven, dat er in vredestijd steeds schulden gemaakt zijn, in plaats dat men in dien tijd schulden zou hebben afgelost. Men heeft de bestrijders der wet tegengeworpen, dat er geen ander middel overbleef, dan het volgen van den tegenwoordigen weg. Zoo vele ontwerpen zijn echter daar, om die meening te bestrijden. Het door hem geleverde, bevindt zich in aller handen. Het geldt nu de vraag, of de Kamer verlangt, dat de regering denzelfden weg blijft volgen, waarop het land gedurende 27 jaren al meer en meer is achteruitgegaan? Gaarne had hij gewenscht, dat de tegenwoordige regering met 1 januari 1841 eene nieuwe rekening had aangevangen en eene sterke linie tusschen de oude en nieuwe had getrokken. De bewering, dat er geen beter plan is voorgedragen, beschouwt de redenaar als eene parlementaire kunstgreep. De Kamer toch moet geen plan ontwerpen; dit is de taak van de regering; verwerpt men dit project, een ander moet van het ministerie komen. Het thans voorgedragene is niet aannemelijk; het is in denzelfden geest vervat, als alle de maatregelen, gedurende 27 jaren genomen, die ons tot den ongelukkigen staat gebragt hebben, waarin wij ons nu bevinden. Hij hoort thans in deze vergadering met andere woorden dezelfde taal, die tot dus verre in dezelve gevoerd werd. Hoop en vertrouwen is de wensch. Maar al hopende en vertrouwende, gaan wij te gronde. Spreker hoopt en vertrouwt niet, maar verlangt handelingen en daden te zien. Al die opgaven, welke tot dusverre zijn medegedeeld, missen duidelijkheid en eenvoudigheid, de kenmerken der waarheid. De regering moet het crediet verdienen; het crediet moet niet door kunstmiddelen daargesteld worden. De redenaar weidt uit over hetgeen men onder de beurs wezenlijk verstaan moet. Men bedriegt zich, wanneer men denkt, dat de speculateurs en agioteurs de beurs uitmaken.

Het is mogelijk, dat deze lieden hunne berekeningen op de aanneming der wet hebben doen steunen. Het is mogelijk, dat menigeen hunner thans de koorts heeft, omdat hij niet precies weet wat hier omgaat. Neen, dat zijn de ware burgers niet, op wier bijval of goedkeuring eene regering hare projecten moeten doen steunen. De eigenlijke kapitalist en rentenier koopt en verkoopt niet dagelijks zijne obligatiën. Deze gaat aandachtig na, hoe het met het beheer van 'slands financiën gesteld is; hoe met de financiën gehandeld wordt. Spreker heeft het noodig geacht, den waren stand van zaken ten dezen te doen kennen, opdat zij, die de lucht van Amsterdam niet van nabij mogten kennen, zich over de goedkeuring en den bijval der beurs niet vergissen. De redenaar bestrijdt de meening, dat er uit eene verhooging van het kapitaal, bij vermindering van rente, in het vervolg nadeel voor den staat zou te vreezen zijn. Na eenige berekeningen hieromtrent te hebben medegedeeld, zegt de redenaar, dat de Kamer zorgen moet, dat zij het hecht in handen houdt; met de aanneming van het voorstel ontglipt hetzelve haar welligt voor altijd. Vereenigen wij ons, om, door eene verwerping van dit voorstel, de regering te nopen, het verderfelijke pad van duisterheid en verwarring in 's lands financiëel beheer en van opeenstapeling van schulden te verlaten; laat zij daardoor terugkeeren op den weg van duidelijkheid, eenvoudigheid en zuinigheid. Welligt zullen, door eene afstemming der wet, de effecten, kunstmatig opgedreven, eenigzins in prijs dalen. Geen nood! De dag van het geluk des lands zal aanbreken. Een beter beheer van 's rijks geldmiddelen zal er plaats hebben. De schuldbrieven van den staat zullen alsdan op beteren grondslag rijzen. Het vertrouwen zal in het land wederkeeren. De onrust zal ophouden. De regering zal kracht erlangen. Met de beste bedoelingen zegt de redenaar de waarheid aan de regering. Zijn wensch is, dat de koning en de regering blijven staan, en dat de Staten-Generaal mogen voortgaan met den koning constitutioneel te zamen te werken. Hij stemt tegen de voordragt.

Het vervolg der beraadslagingen is bepaald op vrijdag morgen ten 11 ure.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.